

Proiect Pilot

Monitorizarea performanțelor autorităților locale:
Indicele de Europenitate

Finanțator: Balkan Trust for Democracy

Autori: o echipă GEA formată din:
Liviu Voinea, Laura Simionescu – cercetători
Daniel Dăianu, Dumitru Sandu, Gheorghe Oprescu - consultanți

Februarie 2005

1. Aspecte generale

Indicele face parte din seria celor care urmaresc masurarea progresului înregistrat pe un anumit domeniu la nivelul unei unitati teritoriale date - tară, regiune sau comunitate. El abordeaza și pune probleme similare cu indicele dezvoltarii umane, indicele dezvoltarii societatii civile, indicele deprivarii multiple, indicele dezvoltarii judetului. Intrebarile de baza sunt comune pentru toți acesti indici si se refera la scop (ce masoara), alegerea indicatorilor componentii, scalarea lor, modul de agregare a indicatorilor in indice si modul de validare.

Indicele de Europenitate este destinat masurarii gradului de europenitate; europenitatea este înțeleasă ca fenomen de conectare locală (la nivel de municipalitate/județ), la spatiul european, la cel al UE în mod particular.

Indicele de Europenitate este o inițiativă originală a GEA. Scopul acestui indice nu este acela de a da note și a de a face clasamente, ci de conștientiza atât autoritățile locale cât și opinia publică în general cu privire la gradul de pregătire pentru UE – și implicit cu privire la capacitatea de absorbție a șocurilor aderării. GEA încearcă să impună în dezbaterile publice faptul că integrarea europeană nu este doar o problemă a centrului, și nu este ceva abstract – dimpotrivă, integrarea europeană începe cu noi înșine și cu orașul în care trăim.

Indicele de Europenitate urmărește să:

- creeze un instrumente de monitorizare a activității autorităților locale în legătură cu aspecte ale integrării europene;
- crească gradul de cunoaștere al cetățenilor pentru valorile europene și să crească interesul opiniei publice pentru atingerea acelor valori;
- să identifice dezechilibrele regionale;
- să sprijine dezvoltarea economico-socială, prin stimularea competiției într-o manieră pozitivă

2. Aspecte metodologice

Indicele de Europenitate este un indice compozit format din 3 sub-indicatori majori și anume:

- sub-indicatorul administrativ
- sub-indicatorul economic
- sub-indicatorul socio-cultural

Fiecare dintre acești sub-indici, având o pondere egală în indicele final, este la rândul său o mărime compozită, pe baza unor variabile statistice, precum și a monitorizării presei regionale cu privire la articolele legate de integrarea europeană. Toate variabilele au fost operaționalizate pe o scală de la 1 (grad scăzut de europenitate) la 4 (grad ridicat de europenitate).

Variabilele care compun sub-indicatorii sunt atât variabile de stoc sau stare, cât și variabile de flux sau fenomen. Câtă vreme variabilele de stoc sau stare fundamentează gradul de europenitate, variabilele de flux sau fenomen contribuie la evoluția acestui indice, deci la ritmul de europenizare.

Fiind un proiect pilot, Indicele de Europenitate a fost calculat doar pentru patru municipii reședință de județ: Constanta, Cluj, Iasi și Timisoara. Selecția municipiilor a fost făcută pe criterii geografice (sunt reprezentate patru regiuni de dezvoltare). Este calculat trimestrial pentru perioada 1 aprilie - 30 iunie (trimestrul II), 1 iulie - 31 septembrie 2005 (trimestrul III), 1 octombrie-31 decembrie (trimestrul IV). Calculul trimestrial este semnificativ, pentru că permite modificarea variabilelor de flux sau fenomen. Datele care nu au putut fi colectate la nivel de municipiu au fost înlocuite (aproximate) cu date colectate la nivel de județ.

Tabel 1. Compoziția Indicelui de Europenitate, pentru municipiile reședință de județ

Variabila	Unitatea de măsură	Sursa
Sub-indicatorul administrativ		
Numărul rezidenților străini*	% din total locuitori	INSSE și Autoritatea pentru Străini
Numărul angajaților din departamentul de integrare europeană din cadrul primăriei	% număr total de angajați din primărie	Primăriile
Numărul acordurilor de înfrățire cu orașe europene	număr acorduri în vigoare	Primăriile și Asociația Municipiilor din România
Volumul finanțărilor europene atrase de administrația locală**	euro	Delegația Comisiei Europene
Frecvența aparițiilor în presa locală a activității administrației locale pe teme de integrare europeană	număr articole	Monitorizarea presei locale
Sub-indicatorul economic		
Valoarea capitalului social subscris de firmele cu capital străin*	euro	Registrul Comerțului
Volumul finanțărilor europene atrase de IMM-urile locale***	euro	Delegația Comisiei Europene
Valoarea emisiunilor de obligațiuni municipale neajunse la scadență și tranzacționate pe BVB	euro	Bursa de Valori București
Volumul exporturilor și importurilor făcute de firmele înregistrate local*	euro	INSSE

Sub-indicatorul socio-cultural		
Mobilitatea universitară***	număr bursieri	Universitățile locale de stat, MEC
Numărul studenților înscriși la profile de integrare europeană (cursuri universitare și post-universitare)	% număr total de studenți	Universitățile locale de stat
Volumul finanțărilor europene atrase de organizațiile non-guvernamentale înregistrate pe plan local*	euro	Delegația Comisiei Europene
Schimburile culturale cu țări europene	număr activități	Monitorizarea presei locale
Frecvența articolelor din presa locală pe tema integrării europene	număr articole	Monitorizarea presei locale

* datele sunt culese la nivel de județ, și sunt folosite ca proxy pentru datele pentru municipiile reședință de județ

** include finanțările primite de Primărie, Consiliul Local și Consiliul Județean

*** aceste date nu au putut fi colectate, și ca urmare nu se regăsesc în calculul Indicelui de Europenitate

Variabilele componente ale Indicelui de Europenitate au fost selectate pentru a reflecta câteva categorii mari de aspecte pe care le-am considerat relevante pentru europenitatea unui oraș:

- **Gradul de deschidere către UE.** Variabilele din această categorie sunt: rezidenții străini, acordurile de înfrățire, capitalul social subscris de firmele cu capital străin, obligațiunile municipale emise în euro, volumul comerțului exterior cu UE, mobilitatea universitară, schimburile culturale.
- **Capacitatea de absorbție a fondurilor europene.** Variabilele din această categorie sunt finanțările europene atrase de administrația locală, de IMM-urile locale și de ONG-urile locale.

- **Capacitatea instituțională.** Variabilele din această categorie sunt: numărul angajaților din departamentul de integrare europeană al primăriilor respective și numărul studenților înscriși la profile de integrare europeană în municipiile respective.
- **Nivelul de interes local pentru teme europene.** În această categorie intră rezultatele monitorizării presei locale.

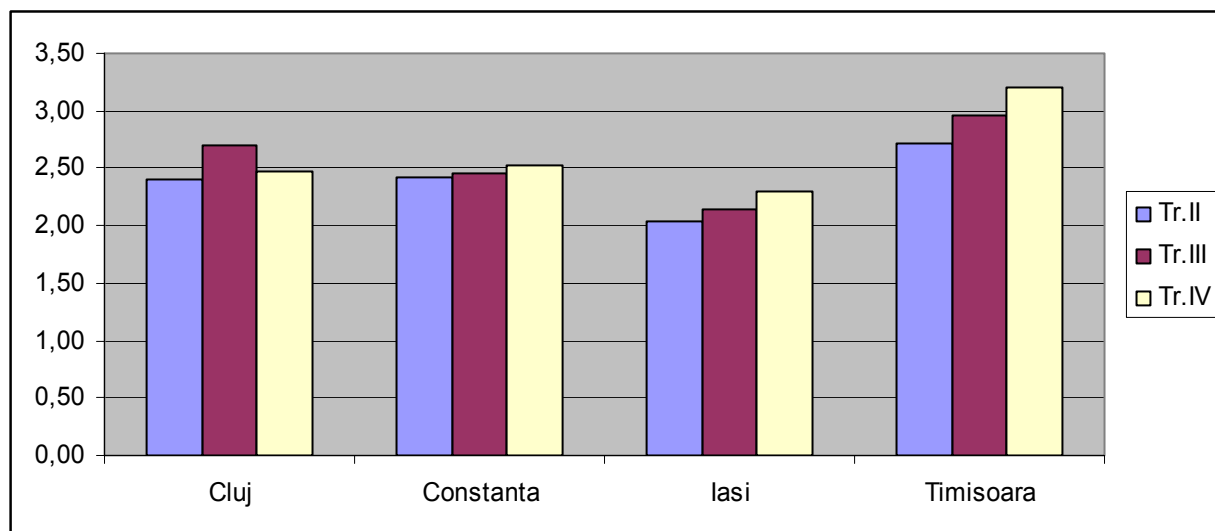
Fiind o construcție originală, Indicele de Europenitate a fost subiectul unor discuții metodologice. Grupul de Economie Aplicată a organizat în 2005 o masă de lucru pe teme metodologice, și a obținut observațiile în scris ale unor specialiști de marcă, care au fost consultanți în acest proiect, și anume: Daniel Daianu (fost Ministru de Finanțe, președintele Societății Române de Economie), Dumitru Sandu (profesor de sociologie, Universitatea București, expert al Băncii Mondiale), Gheorghe Oprescu (fost vicepreședinte al Consiliului Concurenței, membru în boardul Centrului Român de Politici Economice).

GEA respinge orice interpretare politică a acestui indice, și își exprimă încrederea că el va putea fi dezvoltat pe viitor, și cu sprijinul autorităților locale, pentru a cuprinde toate municipiile reședință de județ. Un indice scăzut de europenitate nu înseamnă o notă proastă, ci o oportunitate de progres.

3. Rezultate

Rezultatele de mai jos sunt raportate pe o scală de la 1 (valoare minimă, interpretată ca grad scăzut de europenitate) la 4 (valoare maximă, interpretată ca grad ridicat de europenitate).

Figura 1. Indicele de Europenitate

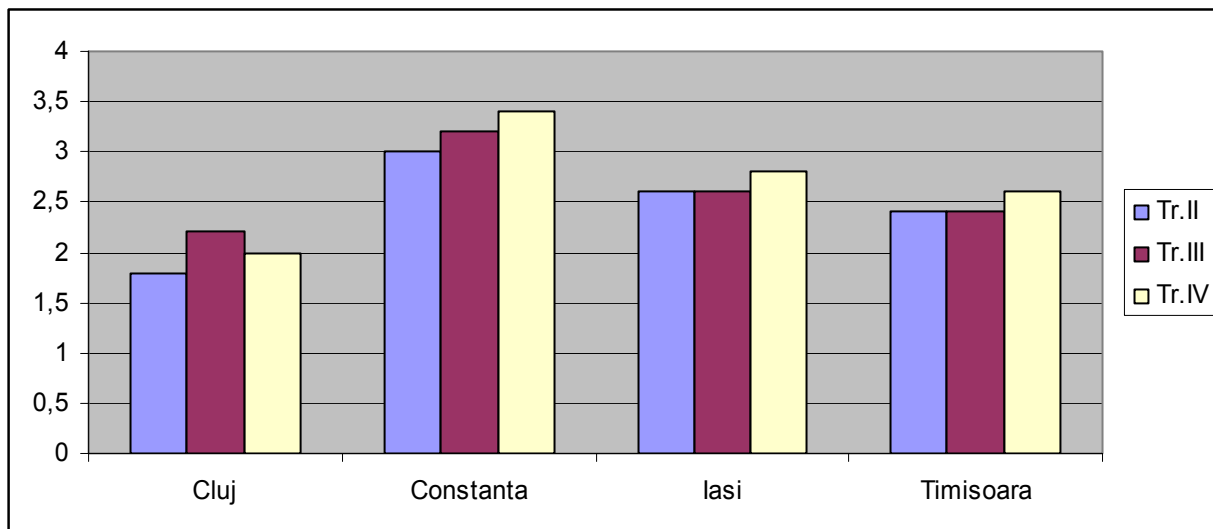
Tabelul 2. Indicele de europenitate

	Trimestrul II	Trimestrul III	Trimestrul IV
Cluj	2,41	2,71	2,47
Constanta	2,42	2,46	2,52
Iasi	2,03	2,14	2,29
Timisoara	2,72	2,97	3,20

Tabelul 3. Sub-indicatorul administrativ

	Cluj			Constanta			Iasi			Timisoara		
	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV
Rezidenti straini	2	2	2	3	3	3	3	3	3	4	4	4
Angajati dept. integrare primarie	1	1	1	3	3	3	1	1	1	2	2	2
Orase infratite	2	2	2	4	4	4	4	4	4	3	3	3
Articole administrație locală+integrare europeană	1	3	2	1	2	3	1	1	2	1	1	2
Finanțări europene atrase de administrația locală	3	3	3	4	4	4	4	4	4	2	2	2
Medie sub-indicator administrativ	1,80	2,20	2,00	3,00	3,20	3,40	2,60	2,60	2,80	2,40	2,40	2,60

Figura 2. Sub-indicatorul administrativ

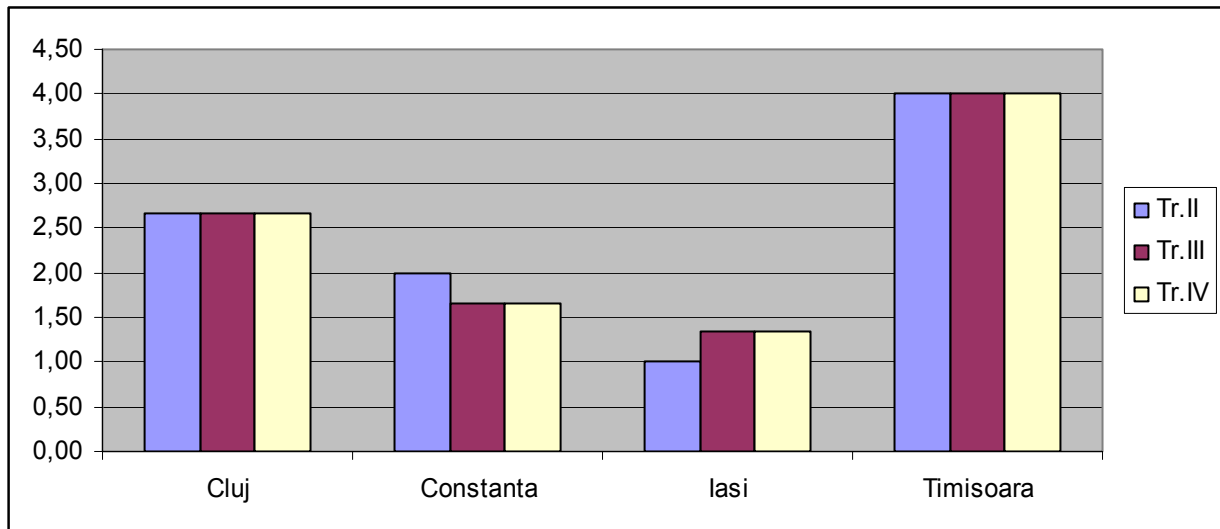
Tabelul 4. Sub-indicatorul economic

	Cluj			Constanta			Iasi			Timisoara		
	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV
Capital social străin subscris	3	3	3	2	1	1	1	2	2	4	4	4
Obligatiuni municipale	3	3	3	1	1	1	1	1	1	4	4	4
Comertul exterior	2	2	2	3	3	3	1	1	1	4	4	4
Medie sub-indicator economic	2,67	2,67	2,67	2,00	1,67	1,67	1,00	1,33	1,33	4,00	4,00	4,00

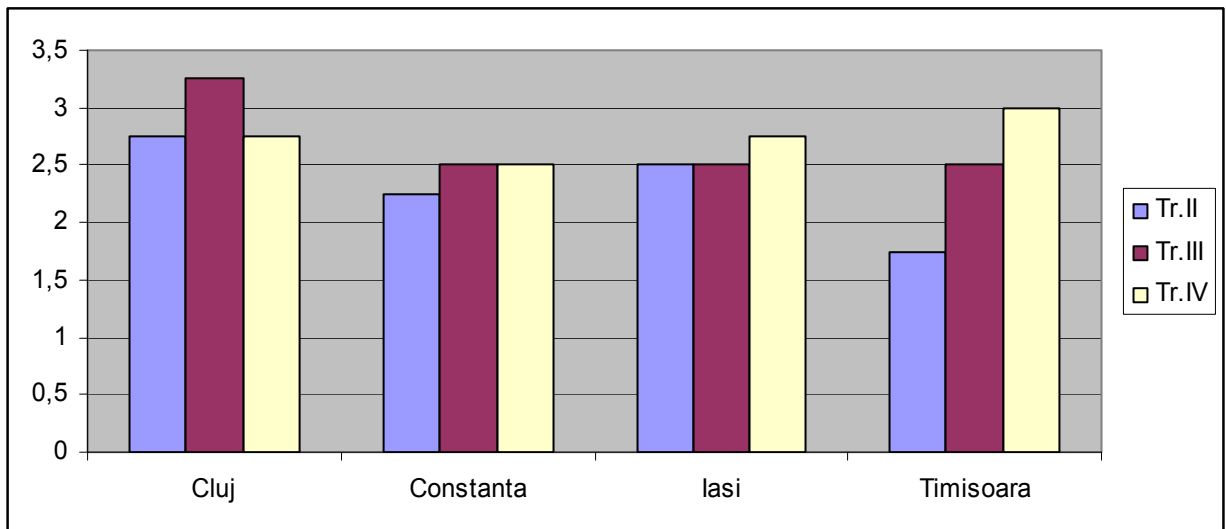
Tabelul 5. Sub-indicatorul socio-cultural

	Cluj			Constanta			Iasi			Timisoara		
	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV	Tr. II	Tr. III	Tr. IV
Numar studenti la profilele de integrare	4	4	4	1	1	1	2	2	2	3	3	3
Articole în presa locală despre integrarea europeană	4	4	3	4	4	3	3	3	3	1	2	3
Finanțări europene atrase de ONG-uri	2	2	2	3	3	3	4	4	4	2	2	2
Schimburi culturale cu țări europene	1	3	2	1	2	3	1	1	2	1	3	4
Medie sub-indicator socio-cultural	2,75	3,25	2,75	2,3	2,50	2,5	2,50	2,50	2,75	1,75	2,50	3,00

Figura 3. Sub-indicatorul economic

Figura 4. Sub-indicatorul socio-cultural

4. Interpretarea rezultatelor

Lăsând la o parte valorile sale exacte, poate cel mai important rezultat este că Indicele de Europenitate confirmă decalajele regionale (zonale) din România, și demonstrează că

aceste decalaje sunt în primul rând de natură economică (la sub-indicatorul economic se înregistrează cel mai mare ecart între primul și ultimul municipiu).

O altă observație foarte importantă este că avem variații trimestriale ale indicelui, iar între trimestrul II și trimestrul IV avem chiar evoluții importante pentru două dintre cele patru municipii. Mai mult, toate cele patru municipii analizate și-au îmbunătățit valoarea indicelui între capetele intervalului de timp menționat. Această observație justifică necesitatea de a calcula indicele de europenitate trimestrial, pentru a putea surprinde aceste evoluții și pentru a evita o eventuală sezonabilitate a indicelui.

Principalele concluzii ale **Indicelui de Europenitate**, calculat trimestrial pentru municipiile Cluj, Constanța, Iași și Timișoara, sunt:

- **Timișoara înregistrează cel mai ridicat indice de europenitate** dintre municipiile analizate. Ea este urmată de Cluj și Constanța (cele două au valori apropiate, cu mici variații), și Iași.
- **Pe parcursul anului 2005, municipiile Timișoara și Iași au înregistrat ritmul cel mai ridicat de „europenizare”,** adică cele mai mari ritmuri de creștere ale indicelui de europenitate. Este firesc ca orașul cu un grad mai scăzut de europenitate, Iași, să aibă un ritm mai ridicat de europenizare, dată fiind necesitatea acestuia de a ajunge din urmă (catching-up) zonele mai dezvoltate. Ritmul înregistrat de Timișoara poate surprinde, și o explicație ar putea consta în efectul de antrenare pe care îl are în special performanța economică asupra celorlalți indicatori.
- **Constanța stă cel mai bine la sub-indicatorul administrativ,** datorită numărului mare de angajați în departamentul de integrare europeană în administrația locală, și numărului de acorduri de înfrățire cu orașe europene. Desigur, putem vedea aici și o posibilă denaturare a rezultatelor prin natura indicilor – din moment ce este cunoscut faptul că municipiul Constanța s-a aflat în mijlocul unui scandal privind folosirea banilor europeni în 2005. Efectele acestui scandal sunt însă evidențiate în monitorizarea de presă, și compensate pe ansamblul indicelui de europenitate.

- **Timișoară stă cel mai bine la sub-indicatorul economic**, datorită investițiilor masive de capital străin. De asemenea, doar Clujul și Timișoara aveau emisiuni de obligațiuni neajunse la scadență în perioada analizată.
- **Timișoara și Clujul stau cel mai bine la indicatorul socio-cultural**, datorită capacității ONG-urilor locale de atragere a fondurilor europene.
- **Cel mai mare decalaj între municipiile analizate se constată pentru sub-indicatorul economic, între Timișoara și Iași.**
- **Sub-indicatorul socio-cultural este cel mai compact**, cu performanțe asemănătoare între cele 4 municipii analizate.
- **Sub-indicatorul administrativ este singurul la care toate municipiile analizate au făcut progrese în cursul anului 2005.**

RAPORT DE MONITORIZARE PENTRU PRESA LOCALĂ

Metodologie

Principalele ziare selectate au fost, câte două pentru fiecare oraș, municipiu de județ selectat (Timișoara, Cluj, Constanța și Iași). Principiul de selectare a ziarelor a fost tirajul brut al acestor publicații. Ziarele selectate sunt:

- Adevărul de Cluj (Cluj)
- Ziua de Cluj (Cluj)
- Telegraf (Constanța)
- Observatorul de Constanța (Constanța)
- Ziarul de Iași (Iași)
- Ziua de Iași (Iași)
- Ziua de Vest (Timișoara)
- Renașterea Bănățeană (Timișoara)

Tabelul 6. Tiraj brut pentru ziarele monitorizate

Ziar	Tiraj brut (mai 2005)
Adevarul de Cluj	n.a.
Ziua de Cluj	30.562
Telegraf	n.a.
Observatorul de Constanța	64.155
Ziarul de Iași	284.600
Ziua de Iași	31.569
Ziua de Vest	n.a.
Renașterea Bănățeană	393.131

Sursa: Biroul Român de Audit al Tirajelor

Ziarele selectate au fost analizate pe câțiva itemi astfel:

- Cod ziare (fiecarui ziar i s-a dat un cod de identificare)
- Data de apariție (a fost notată data de apariție a știrii pe integrare)
- Titlul articolului (a fost notat titlul articolului)
- Autor (a fost notat ziaristul care a scris știrea)

- Domeniu (au fost identificate mai multe domenii de interes în care să fie integrate știrile)
  - Administrație (informații legate de administrația locală)
  - Cooperarea europeană (informații legate de cooperare între firme, ONG-uri și alte organisme din România și țări europene)
  - Cultural (informații legate de aspecte culturale și manifestări culturale care implică aspecte europene)
  - Economic (informație legată de aspecte economice în procesul de integrare)
  - Finanțare (informație legată de programele de finanțare naționale și regionale)
  - Implementare aquis (informații legate de implementarea reglementărilor comunitare)
  - Politic (informații legate de aspectele politicii interne ale integrării)
  - Politica externă (informații legate de aspectele de politică externă comunitară)
  - Social (informații legate de aspecte sociale ale integrării)
- Actori (identificarea instituțiilor sau persoanelor principale din articol)
- Tip articolului (știre, editorial, interviu, anchetă)
- Rezumat (scurt rezumat al articolului)
- Tendințiozitate vs. Neutralitate (atitudinea jurnalistului: pozitivă/ negativă/ neutră.

Orientarea atitudinală a fost identificată atât din analiza conținutului explicit, cât și a celui implicit al știrii)¹

- Tip acțiune (conflictuală/neconflictuală, identificarea tipului de acțiune despre care se relatează în articol)²
- Tip informație (identificarea ariei de interes în care se înscrie informația din articol: local, regional, național și comunitar)

¹ Item preluat din metodologia de monitorizare a Agenției de Monitorizare a Presei “Academia Catavencu”

² Item preluat din metodologia de monitorizare a Agenției de Monitorizare a Presei “Academia Catavencu”

- Monitorizare perioada 1 aprilie – 30 iunie 2005

Analiza

În perioada analizată am înregistrat un număr de 796 de articole pe teme de integrare europeană în cele 8 ziare analizate a căror distribuție pe ziar a fost următoarea:

Tabelul 7. Distribuția numărului de articole pe orașe

Ziar	Număr articole
Cluj	274
Constanța	278
Iași	141
Timișoara	102
Total	795

Din distribuția numărului de articole observăm că cele mai multe relatări le avem în cotidienele din Cluj și Constanța, iar cele mai puține relatări le avem în ziarele din Timișoara. Una din explicațiile pentru numărul mare de articole despre integrare din presa din Cluj și Constanța poate fi explicată de frecvența ridicată pe care au avut-o relatările despre referendumurile privind Constituția Europeană în țări membre al Uniunii Europene, mai ales Franța precum și prin numărul mare de articole dedicate ratificării Tratatului de Aderare a României la UE. Presa din Timișoara a fost mai puțin sensibilă la aceste subiecte, avînd o agendă diferită și axîndu-se în special subiecte de integrare de interes local.

Domeniu

Prioritare pentru presă în perioada analizată au fost domeniul politicii interne (24%) și cel al politicii externe (21,7%), datorita faptului ca agenda publică a fost dominata de două subiecte majore: semnarea tratatului de aderarea al României la UE și procesul de ratificare a onstitutiei europene de catre statele membre. Observăm că au predominat în presa locala în special **subiectele de interes national și mai puțin subiectele de integrare la nivel local**. Articolele cu subiecte pe politica interna și externa au fost dominante in presa din Cluj ca si domeniile pe teme economice si schimburi culturale.

Presa din Constanta a fost dominata de subiecte din sfera administratiei locale (65%) si de subiecte legate de implementarea aquis-ului comunitar la nivelul județului sau la nivel regional, mai ales datorita faptului ca presa a publicat pe larg planurile concepute de autoritatile locale pe diferite componente privind integrarea europeana. Subiectele privind finanțările au fost prioritare pentru presa din Iasi.

Tabelul 8. Frecvența domeniilor în numărul total de articole

Domeniu	%
Politică internă	24,0
Politică externă	21,7
Implementare aquis	18,0
Finantare	10,6
Cultural	9,8
Economic	7,9
Administratie	2,9
Cooperare economica	2,6
Social	2,2
Agricultura	0,4
Total	100

Tabelul 9. Distribuția domeniilor pe orase

	Domeniu (%)								
	Administratie	Cooperare economica	Cultural	Economic	Finantare	Implementare aquis	Politic	Politica Externa	Social
Cluj	13.0	28.6	35.9	49.2	14.3	11.9	42.9	50.3	40.0
Constanta	65.2	9.5	23.1	36.5	19.0	70.6	23.0	29.5	40.0
Iasi	13.0	14.3	14.1	11.1	40.5	14.7	19.9	12.7	13.3
Timisoara	8.7	47.6	26.9	3.2	26.2	2.8	14.1	7.5	6.7

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană. Interpretare datelor se face astfel, de ex: 13% din articolele despre administrație au fost publicate în Cluj.

Actori

In analiza actorilor politici (au fost selectati acei actori politici care faceau subiectul principal al știri) se remarca in mod generic actorul Uniunea Europeana (21,7%). In general intr-o larga majoritate a articolele nu este conturat clar un actor politic, in special in articolele referitoare la politica comunitara sau la cele legate de implementarea aquis-

ului comunitar, folosindu-se aceasta marca generala de Uniunea Europeana pe care am pastrat-o și noi in analiza. O frecvență ridicată o au și actori Autorități centrale (12,9%), tari europene (12,9%) și administrație locală (10,1%). Intre actorii inclusi sub sintagma țări europene, în perioada analizată o frecvență foarte mare o are Franța cu 50 de apariții datorită numărului mare de articole referitoare votul negativ dat de acest stat la referendumul privind Constitutia Europeana. Trebuie remarcat de asemenea și numărul mare de articole în care apar menționate instituții ale societății civile (ONG cu 8,3%) care in această perioada au fost implicate în acțiunii de promovare a Uniunii Europene la nivel comunitar mai ales cu prilejul zilei Europei, 9 Mai. Presa din Cluj are un număr mare de articole in care principali subiecti implicati sunt autoritati centrale (39,8%), ONG (39,4%), Parlamentul european (37,8%), Parlamentul Romaniei (60%), Partide (63,3%) si tari europene (48,6%). Comparativ cu ziarele din Constanta, Iasi si Timisoara, media din Cluj are o agenda speciala prin faptul că a fost acordată o atenție deosebită subiectelor de politica interna, in special procesului de semnare a tratatului de aderare a Romaniei la UE si mai ales a modului in care influențează dezvoltarea regională si a celor de politica externă referitor la ratificarea Constituției Europene.

Tabelul 10. Frecvența actorilor în numărul total de ziare

	%
Uniunea Europeana	21,7
Autoritati centrale	12,9
Tari europene	13,2
Comisia Europeana	5,3
Autoritati locale	5,8
ONG	8,3
Parlamentul European	5,7
Agentia SAPARD	1,9
Institutii de invatamint	3,4
Administratie locala	10,1
Delegatia Comisiei Europene	2,4
Agenti economici	3,1
Parlamentul Romaniei	1,3
Partide	3,8

Tabelul 11. Distribuția actorilor pe orase

	Actori (%)												
	Comisia Europeană	Autorități centrale	ONG	Autorități locale	Administrație locală	Parlamentul european	Parlamentul României	Partide	Tări europene	Uniunea Europeană	Delegatia Comisiei Europene	Agentia SAPARD	Agente economice
Cluj	23,1	39,8	39,4	19,6	21,3	37,8	60,0	63,3	48,6	30,6	26,3		28,7
Constanța	33,3	31,1	21,2	30,4	40,0	26,7	20,0	6,7	33,3	53,2	42,1	40,0	32,0
Iasi	33,3	19,4	15,2	30,4	17,5	11,1		13,3	14,3	10,4	21,1	46,7	32,0
Timisoara	10,3	9,7	24,2	19,6	21,3	24,4	20,0	16,7	3,8	5,8	10,5	13,3	8,0

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip stire

Cea mai ridicată frecvență o au stirile în timp ce numărul articolelor de opinie este redus.

Tabelul 12. Frecvența tip de articole

	%
Editorial	3.6
Ancheta	0.1
Stire	95.2
Interviu	0.8

Tendentiozitate v.s neutralitate

Fată de subiectele privind integrarea europeană ziaristii au în principal o atitudine neutră (76,4%) în timp ce atitudinile pozitive (10,9%) și negative (12,7%) se mențin la cote scăzute. În presa din Cluj avem cel mai mare număr de articole în care sunt definite atitudini pozitive și negative, fapt care se datorează numărului mare de articole preluate în special de ziarul Adevărul de Cluj din presa occidentală și în care sunt dezbătute subiecte de interes pentru Uniunea Europeană. Am putea spune mai degrabă ca, cel puțin pentru presa din Cluj este vorba mai degrabă de reproducerea unor articole de opinie din media internațională decât de conturarea unor opinii proprii.

Tabelul 13. Frecvența atitudinilor față de integrare

	%
Atitudine negativă	12.7
Atitudine neutră	76.4
Atitudine pozitivă	10.9

Tabelul 14. Distribuția atitudinilor pe orase

	Atitudine negativa (%)	Atitudine neutra (%)	Atitudine pozitiva (%)
Cluj	43.6	30.5	51.7
Constanta	17.8	41.2	11.5
Iasi	28.7	16.1	16.1
Timisoara	9.9	12.2	20.7

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip acțiune

Majoritatea covârșitoare a știrilor descriu acțiuni neconflictuale în timp ce cele mai multe articole care relatează despre acțiuni conflictuale le regăsim în ziarele din Cluj (59,6%).

Tabelul 15. Frecvența tipului acțiune

	%
Conflictuala	5.9
Neconflictuala	94.1

Tabelul 16. Distribuția tipului acțiunii pe orase

	Conflictuala (%)	Neconflictuala (%)
Cluj	59.6	32.9
Constanta	19.1	36.0
Iasi	17.0	17.8
Timisoara	4.3	13.4

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip informație

Dacă analizăm tipul de informație care este prezent în media locală, prioritare sunt știrile din domeniul național (45,7%), urmate de știrile regionale și de cele comunitare. În ceea ce privește distribuția tipului de informație la nivelul ziarelor locale, Cluj are cel mai mare număr de articole pe teme comunitare (49,7%) în timp ce ziarele din Constanța sunt orientate spre știrile de impact național (42,3%).

Tabelul 17. Frecvența tipului informație

	%
Comunitara	20.3
Locala	11.1

Nationala	45.7
Regionala	22.9

Tabelul 18. Distribuția tipului de informație pe orașe

	Comunitara (%)	Locala (%)	Nationala (%)	Regionala (%)
Cluj	49.7	30.7	30.5	31.7
Constanta	35.8	29.5	42.3	21.1
Iasi	8.2	26.1	16.8	23.9
Timisoara	6.3	13.6	10.4	23.3

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

- **Monitorizare perioada 1 iulie – 30 septembrie 2005**

Analiza

În perioada analizată am înregistrat un număr de 664 de articole pe teme de integrare europeană în cele 8 ziare analizate a căror distribuție pe ziar este următoarea:

Tabelul 19. Distribuția numărului de articole pe orașe

Ziar	Număr articole
Cluj	219
Constanța	255
Iași	123
Timișoara	67
Total	664

Din distribuția numărului de articole observăm că cele mai multe relatări le avem în cotidienele din Constanța urmată îndeaproape de Cluj, iar cele mai puține relatări le avem în ziarele din Timișoara. Una din explicațiile pentru numărul mare de articole despre integrare din presa din Constanța se referă la faptul că avem numeroase articole referitoare la scandalul finanțării Pavilionului Expozițional din Constanța.

Domeniu

Tabelul 20. Frecvența domeniilor în numărul total de articole

Domeniu	%
Finantare	22,6

Implementare aquis	22,3
Politica externa	21,4
Politică internă	15,6
Cultural	6,7
Economic	5,6
Cooperare economica	3,1
Administratie	1,5
Social	1,2
Total	100,0

Problema finanțării (22,6%) apare cu o frecvență foarte mare în articolele publicate la nivel local, fie prin semnalarea unor proiecte de dezvoltare locala finanțate cu bani europeni, fie prin relatarea scandalurilor legate de delapidarea fondurilor europene. Acest domeniu este urmat de cel al implementarii aquis-ului comunitar in care am încadrat toate articolele referitoare la aplicarea normelor europene in diverse domenii precum: protectia mediului, implementarea standardelor de calitate a produselor alimentare, protectia consumatorului, directivele din domeniul agriculturii. Remarcam de asemenea si subiectele politice departajate pe două paliere: subiectele legate de politica interna (dezbaterile legate de coruptie, raportul de tara) si subiectele legate de politica comunitara in care sunt incadrate dezbaterile care au loc la nivel comunitar. In ceea ce priveste distributia acestor subiecte pe ziare remarcăm că in presa din orașul Constanța domina subiectele legate de acțiuni ale administrației locale in procesul de integrare (90%), -mai ales datorita implicării primăriei în scandalul legat de finanțarea pentru Pavilionul Expozițional- și mai ales subiectele legate de implementarea aquis-ului comunitar, predilecte fiind aici articolele legat de protectia mediului si implemnetarea standardelor de calitate. Pentru ziarile din Cluj subiecte de impact sunt cele legate politica interna (52,9%) si cea comunitara (41,4%) precum si cele din sfera economica. In perioada analizata pentru media din Cluj putem semnala numarul mare de articole legate de dezbaterile stirnita in jurul proiectului de lege privind statul minoritatilor, a modului in care acesta este sau nu in concordanta cu normele europene. Pentru presa din Iasi ar trebui sa remarcam ca desi, nu exista un domeniu predominant, cele mai multe subiecte sunt din cadrul politicii interne si comunitare. Spre deosebire de celelalte ziare, cele din

Timisoara au un numar mare de articole in care se relateaza diverse aspecte ale cooperarii economice intre firme locale si partenerii europeni (40,0%).

Tabelul 21. Distribuția domeniilor pe orase

	Domeniu (%)								
	Administrație	Cooperare economica	Cultural	Economic	Finantare	Implementare aquis	Politic	Politica Externa	Social
Cluj	10,0	15,0	27,3	54,1	21,6	18,5	52,9	41,4	100,0
Constanta	90,0	35,0	36,4	32,4	35,1	67,8	7,8	35,7	
Iasi		10,0	9,1	10,8	25,7	7,5	35,3	17,9	
Timisoara		40,0	27,3	2,7	17,6	6,2	3,9	5,0	

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Actori

In analiza actorilor politici (au fost selectati acei actori politici care faceau subiectul principal al știri) se remarca in mod generic actorul Uniunea Europeana (23,2%). In general intr-o larga majoritate a articolele nu este conturat clar un actor politic, in special in articolele referitoare la politica comunitara sau la cele legate de implementarea aquisului comunitar, folosindu-se aceasta marca generala de Uniunea Europeana pe care am pastrat-o și noi in analiza. Este urmat de actorii politici din sfera autoritatilor centrale (15,7%) si administratie locala (8,9%). La nivelul ziarelor locale pentru Cluj remarcam frecventa ridicata a urmatorilor actori politici: Comisia Europeana (38,0%), autoritati centrale (39,8%), Parlamentul European (42,1%) – sunt numeroase referiri la activitatea euro-parlamentarilor care provind din judetul Cluj-, Parlamentul Romaniei (50,0%), in timp ce in presa din Constatnta principalii actori politici sunt: autoritati locale (56,1%), Uniunea Europeana (57,2%), Delegatia Comisiei Europene (51,1%). Pentru Iasi remarcam frecventa ridicata a actorilor Agentia SAPARD (36,7%) iar pentru presa din Timisoara frecventa ridicata o are administratia locala si agentii economici cu 24,1% respectiv 66,7%.

Tabelul 22. Frecvența actorilor în numărul total de ziare

	%
Uniunea Europeana	23,2

Autoritati centrale	15,7
Administratie locala	8,9
Tari europene	8,9
Comisia Europeana	7,6
Agentia SAPARD	7,5
Delegatia Comisiei Europene	7,2
ONG	6,3
Autoritati locale	6,3
Partide	4,4
Parlamentul European	2,9
Agenti economici	0,9
Parlamentul Romaniei	0,3
Total	100,0

Tabelul 23. Distribuția actorilor pe orase

	Actori (%)												
	Comisia Europeana	Autoritati centrale	ONG	Autoritati locale	Administratie locala	Parlamentul european	Parlamentul romaniei	Partide	Tari europene	Uniunea Europeana	Delegatia Comisiei Europene	Agentia SAPARD	Agenti economici
Cluj	38,0	39,8	34,1	22,0	20,7	42,1	50,0	86,2	43,1	28,3	29,8	4,1	33,3
Constanta	32,0	33,0	39,0	56,1	27,6	15,8	50,0	6,9	20,7	57,2	51,1	38,8	
Iasi	28,0	19,4	14,6	19,5	27,6	31,6		3,4	22,4	9,9	6,4	36,7	
Timisoara	2,0	7,8	12,2	2,4	24,1	10,5		3,4	13,8	4,6	12,8	20,4	66,7

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip stare

In aceasta categorie s-a facut o distinctie a articolelor pe urmatoarele categorii: editorial sau articol de opinie, ancheta, interviu si stare. Frecventa acestor categorii se regaseste in tabelul de mai jos:

Tabelul 24. Frecventa tip de articole

	%
Editorial	4,1
Ancheta	0,2
Stire	94,5
Interviu	1,2

Tendentiozitate v.s neutralitate

La acest capitol trebuie remarcat ca majoritatea articolelor au o atitudine neutra fata de procesul de integrarea relatînd detasat anumite aspecte ale acestui proces. Din cadrul atitudinilor negative cele mai multe se manifesta in presa din Cluj, legate de relatarile

privind proiectul de lege al statului minoritatilor, in Constanta legate de finantarile pentru Pavilionul Expozitional si in Iasi legate de asemenea de finantarile din programul SAPARD mai ales.

Tabelul 25. Frecventa atitudinilor fata de integrare

	%
Atitudine negativa	15,6
Atitudine neutra	67,1
Atitudine pozitiva	17,3

Tabelul 26. Distribuita atitudinilor pe orase

	Atitudine negative (%)	Atitudine neutral (%)	Atitudine pozitiva (%)
Cluj	29,4	31,7	40,7
Constanta	29,4	42,6	31,0
Iasi	36,3	14,6	16,8
Timisoara	4,9	11,2	11,5

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip actiune

Din numărul de știri cele mai multe sunt cele care au subiecte despre integrare fara ca subiectul stirii sa fie conflictual. Dintre stiriile conflictuale cele mai multe le ragasim in ziarele din Constanta datorita faptului ca in perioada analizată au existat un număr ridicat de știri despre conflictul dintre diferite instituții centrale, locale si Delegația Comisiei Europene în ceea ce privește Pavilionul Expozițional.

Tabelul 27. Frecventa tipului actiune

	%
Conflictuala	11,6
Neconflictuala	88,4

Tabelul 28. Distributia tipului actiunii pe orase

	Conflictuala (%)	Neconflictuala (%)
Cluj	35,5	32,5
Constanta	42,1	38,2

Iasi	19,7	18,1
Timisoara	2,6	11,2

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip informatie

In ceea ce priveste aceasta categorie am identificat mai multe arii de interes in articolele selectate: informatii legate de Uniunea Europeana (comunitare), stiri legate de integrare dar de interes local, la nivelul orasului (locala), stiri legate de integrare de interes national (nationale) si stiri legate de integrare de interes regional (regional). Remarcam ca o frecventa mare o au stirile care se refera la aspecte de integrare dar de interes national, fiind urmate de stirile de interes regional.

Tabetul 29. Frecventa tipului informatie

	%
Comunitara	15,0
Locala	8,1
Nationala	48,2
Regionala	28,7

Tabetul 30. Distribuita tipului de informatie pe orase

	Comunitara (%)	Locala (%)	Nationala (%)	Regionala (%)
Cluj	39,8	34,0	38,9	18,6
Constanta	40,8	30,2	41,1	35,6
Iasi	15,3	22,6	15,2	23,9
Timisoara	4,1	13,2	4,7	21,8

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

- **Monitorizare perioada 1 octombrie – 31 decembrie 2005**

Analiza

Se observă o scădere de la trimestru la trimestru a numărului de articole pe tema integrării europene. Totuși, în trimestrul IV, această scădere poate fi sezonieră, determinată de numărul mic de articole pe această temă publicat în decembrie.

Tabelul 31. Distribuția numărului de articole pe orașe

Ziar	Număr articole
Cluj	99
Constanța	132
Iași	130
Timișoara	77
Total	438

Timișoara continuă să aibă cele mai puține articole despre integrare, în timp ce Iașul și Constanța au cele mai multe.

Domeniu

Implementarea acquis-ului și finanțarea europeană rămân pe primele poziții, ca și în trimestrul trecut. Frecvența articolelor dedicate implementării acquis-ului este un semn al apropierii momentului aderării, cu toate șocurile sale resimțite la nivel local.

Tabelul 32. Frecvența domeniilor în numărul total de articole

Domeniu	%
Politică internă	17,8
Politica externă	16,2
Implementare aquis	21,7
Finantare	18,3
Cultural	10,0
Economic	8,0
Administratie	2,3
Cooperare economica	4,1
Social	1,6
Agricultura	0,0
Total	100,0

Tabelul 33 Distribuția domeniilor pe orase

	Domeniu (%)								
	Administra tie	Cooperare economica	Cultural	Economic	Finantare	Implementare aquis	Politic	Politica Externa	Social
Cluj	10	5,6	20,5	34,3	10	15,8	37,2	31	28,6
Constanta	50	16,7	15,9	28,6	22,5	49,5	24,4	28,2	42,9
Iasi	30	0	25	28,6	48,8	25,3	25,6	29,6	28,6
Timisoara	10	77,7	38,6	8,6	18,8	9,5	12,8	11,3	0

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Actori

Autoritățile locale și administrația locală continuă să fie slab reprezentate în presă în legătură cu integrarea europeană. Excepția este Iași, unde se concentrează aproape jumătate din știrile despre autoritățile locale, fapt explicabil prin dezvoltarea mai slabă a orașului, și nevoia de intervenție mai mare a autorităților locale. În rest, autoritățile locale și administrația locală nu sunt percepuți ca actori importanți pentru integrare.

Tabelul 34. Frecvența actorilor în numărul total de ziare

	%
Uniunea Europeana	22,1
Autoritati centrale	15,3
Tari europene	15,5
Comisia Europeana	4,6
Autoritati locale	7,5
ONG	7,3
Parlamentul European	3,4
Agentia SAPARD	3,4
Institutiile de invatamint	5,5
Administratie locala	8,9
Delegatia Comisiei Europene	0,7
Agenti economici	3,2
Parlamentul Romaniei	0,2
Partide	2,5

Tabelul 35. Distribuția actorilor pe orase

	Actori (%)												
	Comisia Europeana	Autoritati centrale	ONG	Autoritati locale	Administratie locala	Parlamentul european	Parlamentul romaniei	Partide	Tari europene	Uniunea Europeana	Delegatia Comisiei Europene	Agentia SAPARD	Agenti economici
Cluj	20	16,4	9,4	12,1	12,8	20	0	72,7	26,5	27,8	0	6,7	50
Constanta	25	47,8	25	21,2	23,1	26,7	0	18,2	20,6	45,4	33,3	26,7	0
Iasi	30	23,9	28,1	51,5	38,5	20	0	9,1	25	22,7	66,7	40	25,7
Timisoara	25	11,9	37,5	15,2	25,6	33,3	100	0	27,9	4,1	0	26,7	7,3

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip stare

Practic, nici o anchetă și un singur interviu în trei luni, în opt ziare locale, despre integrare europeană. Știri, atâta tot. Acest rezultat, obținut al treilea trimestru la rând,

arată o slabă capacitate a presei locale de a interpreta evoluțiile legate de integrarea europeană și de a le pune în context, și de ale dezvolta. Este legată de percepția dominantă a UE și a autorităților centrale ca actori ai integrării: ei sunt actorii, ei fac știrile, noi doar le reproducem.

Tabelul 36. Frecvența tip de articole

	%
Editorial	2,8
Ancheta	0,0
Stire	97,0
Interviu	0,2

Tendentiozitate v.s neutralitate

Preponderența neutralității este o consecință logică a preponderenței știrilor în total articole.

Tabelul 37. Frecvența atitudinilor fata de integrare

	%
Atitudine negativa	7,1
Atitudine neutra	85,6
Atitudine pozitiva	7,3

Tabelul 38. Distribuția atitudinilor pe orase

	Atitudine negativă (%)	Atitudine neutră (%)	Atitudine pozitivă (%)
Cluj	35,3	21,3	25
Constanta	16,1	32,5	15,6
Iasi	41,9	28	37,5
Timisoara	6,5	18,1	21,9

7. Tip actiune

Tabelul 39. Frecvența tipului actiune

	%
Conflictuala	3,7
Neconflictuala	96,3

Tabelul 40. Distribuția tipului acțiunii pe orase

	Conflictuala (%)	Neconflictuala (%)
Cluj	22,3	31,3
Constanta	29,9	37,5
Iasi	29,6	31,3
Timisoara	18,2	0

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

Tip informație

Și în trimestrul IV, ca și în trimestrele precedente, informația locală și cea regională nu reprezintă cumulată decât o treime din total. Este și aceasta corelată cu preponderența UE și a centrului ca actori ai integrării.

Tabelul 41. Frecvența tipului informație

	%
Comunitara	17,8
Locala	11,2
Nationala	46,3
Regionala	24,7

Tabelul 42. Distribuția tipului de informație pe orase

	Comunitara (%)	Locala (%)	Nationala (%)	Regionala (%)
Cluj	32,1	8,2	23,2	21,3
Constanta	30,8	24,5	37,4	18,5
Iasi	29,5	5,1	22,7	33,3
Timisoara	7,7	16,3	16,7	26,9

Notă: adunarea procentelor se face pe coloană.

- **Concluzii**

Principalele concluzii ale monitorizării de presă sunt:

- **Peste 90% din articolele despre UE și integrarea europeană sunt știri,** ponderea editorialelor, anchetelor și interviurilor fiind extrem de redusă.

- **Peste două treimi din articolele despre UE și integrarea europeană sunt neutre**, restul împărțindu-se relativ egal între atitudini pozitive și atitudini negative.
- **Predomină articolele care abordează teme naționale și europene**, în care principalii actori sunt autoritățile centrale și cele europene. Articolele care abordează teme locale și regionale, cu actori locali și regionali, nu reprezintă cumulativ mai mult de o treime din totalul articolelor din presa locală.